

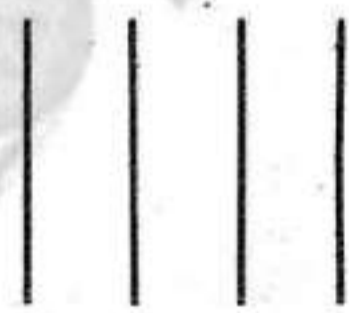
REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ
CARRETERA DE GIRONA, NÚM. 27

PREUS DE SUBSCRIPCIÓ
Espanya, 4'50 pessetes l'any; Estranger 5 pessetes.

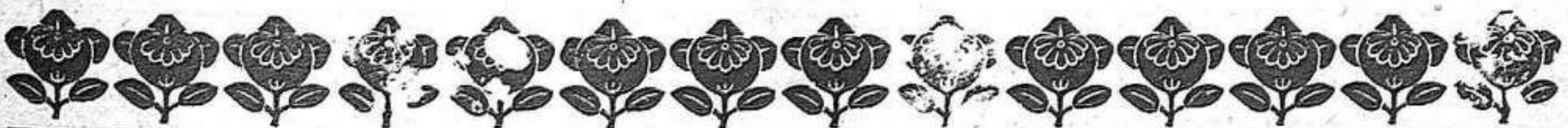
Banc Urquijo Català

DELEGACIO DE PALAMOS

Tota mena d'operacions

de Banca i Borsa

Campeonato de España 1923

(Fondo en carretera 134 Kms.)

BARCELONA - FIGUERAS

RECORRIDO EFECTUADO CON BICICLETA
PRECINTADA SIN EXPERIMENTAR
AVERIA ALGUNA

1.º J. J A N E R Sobre

Ciclo "Sanromá"

Pneus Hutchinson

Llantas Kundtz

Solicite catálogo
de Sports

A. Sanromá

Balmes, 62

Teléfono, 1445 A.

BARCELONA

Aliments per a Règim Diètic i Diabètic, de la casa
MANUEL FRERES de Lausanne (Suiça) i

XACOLATES PURES DE CACAO, elaborades
en el Convent de LA TRAPA
pels RR. PP. CISTERNENSES.

DIPOSITARIS
EXCLUSIUS: **PAGÈS I ROCAFORT** (Successors de
A. MASSANA)

Carrer de Fernando VII, 14.

BARCELONA

H. IBÉRICA DEL PADRE

HOSTATGE I HABITACIONS

Propietari: **JOSEF ROCA**

Comte Assalt, 11 i Lancàster, 2

BARCELONA

Se parla francès. — Espaioses habitacions. — Timbres i llum
elèctrica. — Servei esmerat. — Casa fundada en 1849.

S'avisava als Senyors Viatgers que la casa no té cotxe ni corredor en les esta-
cions ni en els molls. Els cotxes de la Central el portaran a l'establiment, si
és que ho sol·licita, com també el tramvia que porta la creu roja, que els dei-
xa davant el carrer Conde del Asalto.

PIANO

AMB PERFECTE ESTAT

Ocasió única!!

1300 Ptes. a plaços de 25 Ptes. mesals

Màquina d'escriurer **REX**

és una meravella

750 ptes. a plaços de 20 ptes. cada mes

Lloguer de pianos, màquines d'escriurer y de co-
sir a preus módics

Raó: Major, 26 - Merceria - - Palamós

ALFOMBRES

TAPICERIES

LLENCERIA

H. Blanco Bañeres

Plaça St. Jzume **BARCELONA** :: Call, 21 ::
TELÈFONO 190 A **BARCELONA** St. Honorat, 1 i 3

IMPORTACIÓ DIRECTA DE TAPIÇOS
DE SMIRNA I PERSIA (ORIENT)
ESPECIALITAT AMB ELS ANUSATS
A MA DE FABRICACIÓ NACIONAL

Hotel España

Sant Pau, 9 i 11,
Telèfon, 232 A.

Barcelona

200 Habitacions amb aigua
calenta i freda. Gran confort
Calefacció.- Ascensor.- etc.

El preferit de la regió

GRAN RESTAURANT
PENSSIÓ DES DE 15 PESSETES
= COBERTS A SIS PESSETES =

Companyia de Segurs sobre la Vida,

LA NATIONALE

La més important i de més sòlids prestigis entre les companyies franceses.

FUNDADA L'ANY 1830

LA PRÉSERVATRICE

Companyia de Segurs contra Accidents Fundada l'any 1864.

Segurs d'Accidents del treball, Individuals, Responsabilitat civil per accidents de Tranvies, Automòbils, Carros i tota mena de vehicles, Corrents elèctriques, Responsabilitat Civil de farmacèutics, Combinat d'automòbils, complementari del de Vida, Robo, etc.

Representant: **DON ALFRED DIAZ SABALLS**

Màquines d'escriure

noves i d'ocasió

al comptat i a plaços

Lloguers desde 15 pessetes

LLORENS

Tallers Gràfics

Carretera a Girona, 24

**Pianos
d'Ocasió**

MERINO, propi per estudi, al comptat 250 pessetes, a plaços 290, ptes. lloguer, 5 ptes. cada mes.

LERCH, amb perfecte estat, gran ocasió, al comptat 600 pessetes, a plaços 650, ptes. lloguer 15 ptes. cada mes.

Corominas i Creuat esplèndit, al comptat 1100 a plaços 1300, lloguer 30 ptes. cada mes.

RAÓ:

L.LORÉNS

Major, 26

MERCERÍA

PALAMÓS

La música a Catalunya

Amb la tardor repren la seva vida ciutadana el seu esclat, i per això, amb les primeres aures fresquejants, comencem a parlar altra vegada de música i de concerts.

Abans -- no parlem de gaires anys enrera -- aquesta represa de la vida musical no s'esqueia a la nostra terra més que a Barcelona. Per la resta de Catalunya, els concerts eren un atzar, respecte al qual no podien fer-se previsions ni esperar-ne cap transcendència important, en l'ordre cultural.

Però ara, el frisament per a la bona música ja no és patrimoni exclusiu de la nostra ciutat, i quan ací ens preocupem de projectes i acudim il·lusionats a les primeres manifestacions líriques, en altres indrets de Catalunya també hi ha qui treballa amb afany en gestions i preliminars per a importants audicions.

«Quin pla tenim per al curs que comença?» «Quins artistes podrem sentir?» «Quines obres ens seran donades?» Heu's-aquí les preguntes que avui es posen infinitat d'«amateurs», no tan sols de Barcelona, sinó també de Sabadell, Reus, Girona, Granollers, Tàrraga, Figueres, Olot, Sant Feliu de Guixols, Palamós, Palafrugell, Vich i La Bisbal. — Perquè cada una d'aquestes viles i ciutats tindrà mensualment, durant el curs, la seva festa d'art, digna dels esperits més intel·ligents i selectes.

I cal remarcar que avui, a Catalunya, ultra conrear-se la música amb una extensió i normalitat que farien honor àdhuc a terres de tradició musical, la categoria dels concerts donats en conjunt en qualsevol d'aquestes poblacions,

sembla més aviat un somni difícil d'assolir, que no pròpiament una realitat consumada i prou forta per oferir encara possibilitats de superació.

Hi ha un detall que fa veure fins on és excel·lent l'organització musical catalana: En algunes de les poblacions esmentades han tingut lloc manifestacions de cabdal importància, que a Barcelona no s'hi han donat. Recordem, entre altres casos, la representació de l'òpera «Sebastià i Sebastiana», petit joiell de Mozart; els darrers concerts de l'Orquestra Simfònica de Madrid, sota la direcció del mestre Arbós, i, ben recentment, els concerts triomfals del nostre gran Joan Manén. Això vol dir que aquesta organització no és exclusivament tributària de la vida musical barcelonina, encara que se n'aprofiti en tot allò que li sigui convenient. Però pot tenir iniciatives pròpies amb prou puixança perquè siguin portades a la realitat independentment de les activitats barcelonines.

I a què és degut aquesta mena de miracle? Respondrem tot seguit: A les meritíssimes Associacions de Música que, iniciades en cada lloc per un nucli reduït de gent de bona fe i entusiasme, per l'afany de crear un element de divulgació de les grans obres, mitjançant els intèrpretes més notables del nostre temps, han acordat des del primer instant deixar a reconet aquell còmode «aquí no hi ha res a fer en música» i han decidit crear, impulsar i fer més àmplia cada dia aquesta bona obra. De seguida s'han trobat a l'entorn els elements més selectes de cada lloc i al darrera a vingut el poble, aquest poble nostre que, amb tot i estar mancat d'una tradició i una cultura musical, té una ànima vibrant i sensible, que li fa comprendre per intuïció les bel·leses immortals de la gran música. Ja ha estat format un nou fogar d'art i cultura, una nova flama que il·lumina els esperits amb el foc immortal dels genis.

Però la transcendència de la fundació i subsistència de cada entitat, no ha estat prevista simplement com un fet local que afecta només els habitants de la respectiva població. Aquest seria un concepte deficient, la mesquinesa del qual hauria transcendit haviat en la vida de l'entitat, amb complicacions i defalliments. No. L'horitzó és molt més vast—i, aquest és un dels secrets de la força que representa aquesta obra: Els fundadors i dirigents de cada associació s'han captivat des del primer instant que anaven a fer una obra de conjunt per a tot Catalunya, de la qual obra ells no eren més que un factor. Han comprès que les seves activitats estaven adscrites a una tasca de conjunt importantíssima, gràcies a la qual els seus interessos i els seus ideals eren els ideals i els interessos de tota l'organització catalana.

Aquest concepte ha tingut una primera conseqüència: Cap associació s'ha sentit rival d'una altra, i no tant sols s'han evitat pugnes i envejes, sinó que, contràriament, les entitats primerament constituïdes han estat les que han impulsat la creació de les més recents. El cas de l'Associació de Girona és característic en aquest punt, car a ella es deu en bona part la fundació de les

tres juvenils associacions de la costa brava, Sant Feliu, Palafrugell i Palamós, aquestes tres germanes que viuen ben compenetrades, tot formant un bloc que honora l'Empordà.

Obra orientada vers altes finalitats, dotada d'una gran amplitud de concepció i encoratjada per entusiasme del poble. Quines altres excel·lències podriem cercar per al triomf d'una empresa espiritual?

No volem acabar aquests comentaris de començament de temporada sense consignar algunes de les audicions preparades per aquestes associacions per al curs que comença: Olot, Figueres, Sant Feliu de Guixols, Palamós i Vich, han pogut veure satisfets llurs antics desigs de poder comptar amb l'Orquestra Pau Casals. Aquest esdeveniment, que serà memorable en cada una d'aquestes poblacions, assegura l'èxit de tot curs i vindrà a compensar l'esforç que representa per cada entitat la mobilització i despeses d'un nucli de noranta professors, al davant dels quals no cal dir que anirà el propi fundador de l'Orquestra, l'il·lustre mestre Pau Casals. Cal dir, per altra banda, que la dita Orquestra ha visitat ja les associacions de Reus, Girona i Sabadell.

Entre els solistes que hom pot donar per segurs, hi ha noms tan prestigiosos com Wanda Landowska, Joan Manén, Lucie Caffaret, Quartet de Londres, Orquestra Casals, Francesc Costa, Emili Pujol, Borowsky, els dansarins Sakharoff, Eduard Toldrà, Mercè Plantada, Quintet Instrumental de París, Josepa Regnard, Trio de Barcelona i Blai Net. I encara, Pau Casals, ha volgut accedir a donar un nombre limitat de recitals de violoncel.

Hauria pogut mai somniar-se una activitat així a Catalunya, si no fossin aquestes meritíssimes associacions?

Ara no cal més que l'obra s'expandeixi. Sabem que no manquen treballs preparatoris a Badalona, Terrassa, Igualada, Mataró, Sitges, Valls, Sant Celoni, Manresa i altres llocs.

Quines seran les primeres a qui s'escaurà l'honor d'entrar en aquesta creuada pel bon gust, per l'enlairament espiritual del nostre poble? On seran els homes dotats d'ànim fervorosa que abandonin qualsevol pessimisme per llançar-se a la tasca, en la qual saben per endavant que compten amb l'ajut i la cooperació, no solament de l'organització general, de la qual té cura l'Associació de Música da Camera de Barcelona, sinó de totes i cada una de les associacions existents, les quals estan desitjoses de veure augmentar el nombre de les seves germanes, manera de fer més sòlides, respectables i fàcils llurs activitats nobilíssimes?

X.

De «La Veu de Catalunya»

14 Octubre de 1925.

Al jovent

Jovent que ets cel i vent
 i tens la gràcia de la terra
 i ets tímid i ets ardent
 i tens cor per l'amor i per la guerra;
 Conserva al pit, sempre amatent,
 aquests tresors com dintre d'una gerra,
 per dar-los al moment
 que la Vida els reclami, corbatent,
 Jovent, que ets cel i vent
 i tens la gràcia de la terra.

R. SURIÑACH SENTIES

Biblioteca Catalana d'Autors Novells

Plau-nos assabentar als nostres lectors que ja ha sortit el primer volum d'aquesta Biblioteca, tant esperada per tots els amics de les coses nostrades, publicant «El cor d'un home», suggestiva i emocionant novel·la del jove escriptor Joaquim Segura Lamich.

Entre les diverses obres que té en cartera i que publicarà oportunament la «Biblioteca Catalana d'Autors Novells», cal esmentar: «Felícia», d'En Francesc Gimenez; «La Dissortada», d'En Lluís G. Bover; «Cruel fortuna», d'En Viladot Puig; «Tràgica nit», d'En Josep M.ª Guàrdia; «Sota la Ciutat Eterna», per Joan Bagó; «Poemes en prosa», i «Recull de poesies» per diversos autors.

A més a més, s'ha demanat col·laboració als joves escriptors Pere Matalonga, Pere Pujol Casademont, Ernestina Prat, Carles Sanahuja, Antolí Tarrats, Carles Carçeler Blai, Manuel Valldeperas, Sixt Vilà, J. Duatis Itarte Joan Ballesta, Lluís Jordà, Josep M.ª Poblet, Jaume Bosch i Barrera, Enric Mestres, J. Tur, Fermí Palau Caselles, Baldomer Balot, Josep M.ª Salas Julià, Maria Lluïsa Asquerino, Maria del C. Nicolau, etc. alguns dels quals estan ja preparant original.

Encara que de moment s'havia projectat editar un volum mensual, si el públic aculleix amb simpatia la tasca de la novella Biblioteca, hom editarà pròximament un volum decenal. Cada volum valdrà 40 cèntims i la subscripció a dotze volums 4'50 pessetes.

Per a subscripcions i tramesa d'originals adreçar-se a les Oficines: carrer de Marquès del Duero núm. 110, botiga.—Barcelona.

Del meu diari

I

LES ORENETES

Un vol d'orenetes s'enfila cel amunt, deixant anar uns crits estridents i harmoniosos com si es perseguissin ací mateix tot donant voltes per l'espai.

El concert és dels més encisadors...

Però de cop i volta desapareixen en llarga volada mar endins i van a perdre's de vista al girar un recés de muntanyes que en llarga cadena es donen les mans.

La desil·lusió s'amara del meu cor. Pobretes: qui sab on van, qui sab d'on venen. Perquè fugen?

El dubte s'apodera de mi per uns moments i després comprenc el motiu de la fugida insospitada.

Són unes grosses nuvolades que tapen el cel per complert. La tarda s'enfosqueix i ací es sent el retruny d'un tró que acompanya un fort ruixat d'aigua.

Pobres orenetes espantadisses. Fugen del mal temps. S'espanten per un ruixat primicer i qualsevulla...

II

VORA UNA FONT

Darrera d'uns turons senzillament ombrejats per una munió de flairosos pins, hi brolla un xaragall d'aigua a manera de font. La caminada ha estat calurosa i per això m'atanso al lloc que em convida a saborejar de l'aigua i l'espectacle.

Els meus ulls queden extassiats al contemplar la bellesa del paratge. Me assento a reposar quelcom damunt d'una pedra que talment sembla col·locada intencionadament per que hom pugui fruit de les bel·leses que natura ofereix.

L'aigua de la font s'escorre muntanya avall, alegre, entonant una cantarella celestial. De sobte el xiu-xiueig d'uns ocel's em distreu de la lassitud que experimentava i veig que emprenen llarga volada i, que un darrera l'altre s'allunyaven, bosc enllà, fins que els meus ulls no arriben a definir-los...

III

ZOTS SANTS

Com una àu fugitiva, s'en va l'Octubre, fineix la tardor...
 Arriba Novembre alegre i trist. Alegre avui, festa de Tots els Sants;
 trist demà Diada dels Morts...

Els arbres apareixen quasi despullats del tot. Fan llàstima de veure.
 Qualques fulles que hi resten, seques i esgrogueïdes, com si la natura les
 hagués mort de fam; van caient una a una impel·lides pel vent glaçat dels Pi-
 rineus.

Tot i la fredor tardoral, encara hi ha alegria i bon humor. Les típiques
 castanyes torrades passen de la butxaca a la boca i amb elles, els compra-
 dors s'hi escalfen les mans. No falten els clàssics panellets, que barrejats
 amb un gotet de vi dolç ajuden a fer la digestió més plaenta.

S'acaba el jorn. La claror somorta del cap-tard, dóna tonalitats morades
 i roges als núvols que cobreixen el cel.

I al bell fons del mar, sobre les aigües, s'hi reflecta la claror bellugadis-
 sa d'un estel primicer

IV

JORN DE PLUJA

El dia és plujós. El vent bufa de llevant i fa que la pluja reboti furiosa
 en els vidres de la cambra. M'estic contemplant la mar, que, en plena revolta
 salta brunzent i llurs ones gegantines, després d'un va-i-bé acompassat s'es-
 micolen en montanyes d'escuma sobre el rocam de la costa.

La vila romàn deserta i trista, sols el soroll de l'aigua deixa sentir-se
 ofegat pels bufaruts del vent.

Malgrat l'escalforeta de llar, que espeternega a curts intervals sento
 una fredor estranya dintre meu, arran dels ossos, com si la pluja que rebot
 als vidres, es filtrés gota a gota dintre mon cos i m'arribés en lo més pre-
 gòn de l'ànima...

ANDREU CROSA

Prosa

(Diari d'un egoista)

—Escric una poesia, em digué l'amic. Deixem tranquil una estona. Vareig seguir sa indicació retirant-me a un angle del gabinet, veient des de allí són fébril treballar.

Escrivia depressa, molt nerviosament, i tot sovint tatxava o trencava lo escrit. Prompte deixà la tasca i vingué a estrenyer-me la mà.

—Has acabat, vaig preguntar-li.

—No, ho he hagut de deixar còrrer, les consonants se m'esmunyen, tant fàcil com m'era abans versificar.

I un trist gest subratllà ses paraules.

—Escolta Joan, prosseguí:

Vareig trobar l'ideal de la meva vida. El meu únic amor. Es deia Teresa i sols amb són nom sublim, pots fer-te un símbol del que era. Amb ella s'hi encarnaven les gràcies pagàniques de la Ben Plantada i el misticisme de la Divina Doctora. L'estimava molt. Perquè era bella, perquè en el món, sense pare, mare ni família no tenia ningú a qui estimar i perquè era innocent. Durant molt de temps no vaig fer més que admirar-la en secret, erem veïns, sense gosar dir-li una paraula. Els seus ulls blaus, clars de tota malícia en tenien seduit, em creia en presència de una Verge nina i tenia por de tacar són pensament tot puresa amb una mirada, un desitg, una paraula.

Per fi vaig atrevir-me. Una veïna de l'escala va introduir-me vora d'ella, i al poc temps de tractar-la, encisat, m'hi vaig declarar.

I quins dolços titubeixos! ara al recordar-la quin sentiment! vaig tenir cercant les paraules agradívoles i al ensems discretes, armonitzant l'amor amb la castetat, la Bestia amb l'Angel.

Al donar-me ella el sí, semblà obrir-se un cel per a mí. Més al mig de l'Alegria vaig jurar tenir per ella el mateix culte religiós que té el sacerdot pel Segrari, el cristià pel seu Déu.

Després vingueren els dies, de dolça recordança, tot poesia del noviatje. Passeijos, on tothom es gira per mirar-vos! Envejosos! Llargues converses, amb projectes ingènua, amb alegrois d'infant per una paraula, per una noia que passa, per una fulla que cau.

Mai dona alguna ha estat tant recatada com ella. L'apartava de tot espectacle afrós, de tota visió pornogràfica, i jo curava de no emprar noms ni de parlar-li de coses que poguessin tacar amb la curiositat la seva innocència.

Fou a un d'aquests passeigs. Al tornar ja de nit, passàrem per un carrer fosc. Jo la creia abstreta amb mí, per l'espectacle únic del cel estrellat, de la bellesa de la nit estival, quan de prompte ella, ubriagada de juvenesa, folla de passió murmurà agafant-se fort a mí:

—Rafel, t'estimo, fes-me un petó.

I la Verge caigué, morí als meus ulls i sols vaig veure a la dona. La dona bestia de plaer i de lascívia, i com a tal la vareig fer meva.

Tota la brutalitat de la Teresa, els set pecats capitals desencadenats, no m'hagueren estat tant afrosos com l'aspecte d'aquella dona, a la que jo creia un àngel, a qui jo idolatrava com a una Santa estimant-me carnalment.

I des de aleshores la Poesia no vol venir a mí. No trobo consonants, ritme, sols veig Prosa a la vida. Fe. Pàtria, Amor, tot Prosa, tot!! La Poesia era ella i ha mort per mí!!!

JOAN TUR

(De la «Biblioteca Catalana d'Autors Novells»).

Del carnet Sardanístic

Sabem que l'exquisit poeta En Salvador Perearnau posa lletra a «La Mare Eterna» d'En Bou. Serà estrenada per la Serós.

En Lluís Pallí i el Mestre Cuginé fan una sardana nomenada «Sant Jordi». La primera audició privada va ésser un èxit.

Es de notar els progressos de la Cobla «Llevantina de Calella». Llàstima qu'el seu repertori sigui tan esquifit.

Ens plau anotar, que passen de vuitanta les sardanes de nostre benvolgut compositor vilatà En Josep Casanovas (Paixero).

De vulgarització científica

I

Les aplicacions modernes del ferro

És la ciència el coneixement de les coses per les seves causes, i l'Art és la virtut, disposició i habilitat de fer quelcom; o millor dit, és l'acte per el qual l'home valguent-se de elements materials, dóna forma sensible a una concepció del enteniment.

Indubtablement, que de la unió d'aquestes dugues espiritualitats, nasqué el resurgiment de les indústries i Arts o sigui el progrés, en tots els rams del saber humà des de la meitat del segle XIX.

Resulta d'aquesta unió que en tot realment sembla que el temps fugi, que voli, i és per ço que tot acte o cosa amb pretensions progressives en qualsevulla ciència o Art, porta un guany ferm en temps i seguretat; del contrari, porta rera seu el signe de la nulitat, i com no millora la condició de ço que en el seu ordre o classe existeix, no li corresponent cap honor en les vies del ver progrés.

El temps, és verament un tresor per l'home coneixedor de ço que val i sap en conseqüència aprofitar-lo i tot quant tendeixi a procurar més o menys quantitat d'aquest capital, obra en nostre concepte un bé incalculable al seu favor i es ço que anem a demostrar referent al factor FERRO, en les modernes construccions.

Dos són els factors principals de la Moderna Construcció: el ferro i el ciment artificial. Estudiarem avui detingudament el ferro en la seva aplicació i en altres articles tractarem del ciment artificial, a l'estudiar els materials hidràulics.

Per mils és poden contar els anys que fa que el ferro és conegut, que l'home el treballava per fins artístics; però desconeixia completament la importància del mateix com element de consolidació en les Construccions fins que la ingenieria en el seu extens camp d'estudis logrà que la civilització és relacionés intimament amb l'us dels metalls, fins el punt de que la importància d'un poble és tant més gran quant major us se'n fa.

L'art de la construcció és sens dubte una de les rames del progrés que més ha adelantat, en virtut del empleu del metall en les modernes construccions amb la ajuda d'un altre element també fruit de l'estudi que barrejat amb ell forma un cos que indubtablement és el més resistent en tots els aspectes,

además de responder a totes les necessitats que li exigeixen els adelantos de la indústria, això és: el Formigó Armat.

És dóna el nom de Formigó Armat, a un formigó en quin interior hi ha una ossamenta metàlica, anomenada armadura. D'aquests dos elements, el primer o sigui el formigó, resisteix malament els esforços de la tracció; en canvi el segon o sigui el ferro, no és a propòsit per a resistir a la compressió; associats aquests dos elements, voltat el ferro en el formigó es presten mútua ajuda. El ferro dins el seu estoig de formigó, és comprimeix com si tingués un nombre infinit de punts d'apoi en tota la seva llargada; el formigó en la secció estesa sofreix esforços que no els resistiria sens l'ajuda del ferro.

Aquesta feliç associació ha estat possible en virtut de les següents consideracions:

1ª Els coeficients de dilatació del ciment i del ferro, són iguals pràcticament.

2^a El formigó de ciments s'adhereix fàcilment i amb gran energia al ferro.

3^a El ferro introduït dintre de la massa de formigó, no es rovella, ans tot el contrari, les parts rovellades és covinen químicament amb el ciment i desapareixen.

4^a El ferro i el ciment junts, poden sofrir per extensió o allargaments anàlegs als que experimenta el ferro en les construccions d'aquest metall.

5^a La incombustibilitat, probada experimentalment. Efectivament, havent-se sotmés construccions a temperatures de 1000 a 2000 graus, no s'ha pogut alterar la resistència.

Aquestes cinc consideracions són les que anem a tractar, demostrant l'influència del esquelet metàlic, junt amb la teoria de resistència. En general, quant les disposicions a adoptar en la construcció, no permetin a tots els elements contraure's o dilatar-se lliurement, es deurà tenir en compte en el càlcul del treball, els esforços que puguin produir les variacions tèrmiques. Podrà no obstant despreciar-se en els casos usuals en els que la experiència ha demostrat que es pot fer sens cap inconvenient.

El metall i el formigó es dilaten igualment 0'00001 per metre i per un augment d'un grau centígrade.

El ferro, com els demás metalls es dilata; el coeficient augmenta segons creixi la temperatura, i varia també segons que el ferro sigui trempat o recuit de tal manera que tot tractament qui li dongui major densitat, produirà augment, del coeficient; per aquesta raó s'usa en el formigó, el ferro que tècnicament anomenem *Acer dolç*.

J. OLLER

(Seguirà)

Juli Garreta

Servo encara, claríssima, la impressió que va fer-me ja fa d'això molts anys, veurer exposades a l'aparador d'un llibreter guixolenc les sardanes *Rondalla, La Fada, La llar*. Aquestes, sinó recordem malament, foren les primeres que s'editaren de Garreta. El que sí ens recorda, és que les sardanes del malaguanyat *Juli* foren titllades de wagnerianes, d'agosarada innovació, de poc ballables, de desnaturalitzades i un munt de coses més.

Garreta seguí pujant la muntanya ardidament, sense fer cas dels lladrucs inútils ni de les opinions fetes amb motllo. Ell creïa que la dansa catalana podia i devia deixar els camins massa afressats per enlairar-se, pura, a les regions supremes de l'art. Creïa l'amic que la dansa nostrada—la més bella de les que es fan i desfan—, conservant l'aire del terror, les sentors del paisatge empordanès i les salabrors del nostre imponderable mar llatí; havia de sublimar-se i passar de la cobla reduïda a la força d'expressió i grandiositat polifònica de la gran orquestra, com ja havien fet, universalitzant-se, altres danses de diversos països amb mèrits més migrats i, sense cap dubte, més discutibles.

Garreta, fou respecte Pep Ventura, el mateix que Lluís Millet respecte a l'obra de Clavé. Uns posaren el fonaments, els altres afinaren artísticament les proporcions i bastiren el gai edifici. Millet ha passejat triomfalment arreu aquesta labor constant i exquisida de superació cultural i espiritual que suposa l'«Orfeó Català». Garreta donà volada d'àliga a la incomparable dansa de Catalunya, i per obra i gràcia d'ell, quedà incorporada al ritme universal.

Nostre amic fraternal i il·lustre, va nèixer al carrer Major antic, casa sense n.º, que després fou *Cân Sicars*, el dia 12 de Març de 1875. Fill d'un músic de poble i d'una casa ben humil, tingué com a primer i únic mestre al seu pare N'Esteve Garreta Roig. Ell, sense altra cosa que lliçons primàries; sense altres mitjans que la seva intuïció desvetllada i la seva curiositat insaciada, s'encara, amb els clàssics i, com l'abella laboriosa i activa, sap amarar i ponderar les seves produccions d'un regust de mel eternal, sense mai copiar ni assimilar-se a ningú; puix sí ha begut en clares fonts, sols ha estat per copsar-ne les proporcions geomètriques, que en tot moment donaran un caire digne i definitiu a la seva obra original. Garreta és un jardiner que sols cull— per dignitat artística, també perquè és un geni creador—, les

roses odorants, rares i úniques, que ell conseguí sàviament escollint els empelts curosíssims del roserar musical.

Viu humil a Guíxols treballant del seu ofici, donant lliçons i tocant a sou com un bastaix. Aquesta humilitat i aquest turment del viure quotidià, no li recremen amb llur gelor les flors del seu espiritualisme. Ans bé, s'afúa la seva fe, i pacientment, sense sotracs, va fent la seva obra ascencional, discreta i ordenada com la d'un seràfic benedictí. Compon un centenar de sardanes i un bon nombre d'obres majors. En totes elles s'hi veu la grapa del geni i la messiànica mà del creador.

El viure humil i arreconat a Guíxols, no el priva pas de fer-se vistent i d'excel·lir arreu. Triomfa en els concursos; imposa les seves discutides produccions, i es guanya la dilecta admiració dels Casals, Severàc, Strawinsky, Kurt Schiller, Lasalle, Lamote de Grignon i altres grans músics i artistes de sòlida reputació i fama.

Després dels seus grans triomfs a París i a Barcelona; després d'ésser l'ànima d'aquesta egrègia àgora cultural que és nostra benemèrita Associació local de Música, sobtadament i quan hom menys s'hu esperava, sucumbeix Garreta com la robusta alzina que el llamp esberla o que abateix l'huracà.

Ha mort rodejat dels seus i de munió d'amics, que l'estimaven com un germà. La enveja, aquesta nau sense port, de la qual ens parla Guerau de Liost; no trobà mai arrecer en el port seu. Baixa al sepulcre, estimat i plorat per tots, sense deixar darrera el rastre d'una rancúnia, ni la punxa d'una enemistat. La seva bondat infinita, la seva comprensió infra-humana, l'havien escudat per jamai i per sempre d'aitals indesitjables malures.

Ha traspassat a la bella hora d'un començ de tarda hivernal, rublert el cor i el cap del dos grans amors que abassegaren la seva vida plàcida de franciscà de l'art. Amb el pensament fixe en la seva esposa Isabel, musa plaenta del malaguanyat amic, i amb tot l'esperit centrat en les notes indomables, esgarriades, no escrites, que havien de constituir la sonata magistral, cobejada, concebuda, de deslliuració imminent.

Era bell i era tràgic ensems veure a Garreta en els seus últims moments, dictar a la seva muller, com aitre Mozart, les divines estrofes musicals d'aquella sonata, suprema, hieràtica, intraduïble que, ai! dissortadament havia de restar inèdita...

ENRIC BOSCH I VIOLA

Guixols, 7 Desembre de 1925.

Associació de Música

PILAR RUFÍ, cantatriu de lieder

RICARD VIVES, pianista acompanyant

Heu's-aquí un recital de lieder que ens agradà fortament. La fama d'ambdós artistes quedà ben palesada, i hom ja no podia esperar més, doncs els executants en deixaren una bona impressió.

Pilar Rufí, eminent cantatriu, quals dots de «lieder» ha pogut mostrar arreu on ha actuat, tot seguit es captà la simpatia del públic i aquest sapigué aplaudir-la merescudament en totes les obres que cantà. Ricard Vives, pianista notable del «Trio Barcelona» acompanya meravellosament, i amb l'execució individual també s'emportà bon nombre d'aplaudiments. En el proper concert de l'Associació, novament podrem admirar a Ricard Vives, com a pianista del «Trio Barcelona».

L'escollert programa de cançons són de ponderar-se degudament. Anem a descriure el programa que'ns presentaren:

La Violeta, d'En Mozart; *On vas?*, Schubert; *No't duc rencor*, Schumann; *En les ruines d'una Abadia*, Fauré; *L'amor de les roses*, Cèsar Frank; *Serenata*, Brahms, eren les obres que composaven la primera part, totes elles per a cant i piano.

En la segona part, amb piano sol, havia *Dança espanyola num. 5*, de Granados; *Arabesca*, Debussy i *Vals en mi menor*, Chopin. Seguia en la mateixa part, amb cant i piano, *Mare, mare, deixem'hi anar*, Tosti; *El caftan d'Ivan*, Balakireff; *La pastora i el cu-cut*, Barberá; *Cançó de Beure*, *La dama d'Aragó* i *Els tres tambors*, del mateix autor.

La tercera part, obres totes elles d'autors catalans; figuraven: *El bastó*, Pahissa; *Non, non nonetes*, Zamacois; *Truquen els joves*, Fàbregas; *Cançó de l'amor tràida*, Camós-Cabruja; *Mariagneta*, Barberá; *Gener*, Cassadó i *Pagesívola*, Cumellas-Ribó.

No cal ponderar les qualitats de Pilar Rufí, qual timbre de veu tan ben matitzada, i la seva perfecta escola, fa reviurer els instants més culminants de les cançonetes i dóna vida a les inspiracions dels compositors, en els moments de més difícil interpretació.

El teatre, amb regular concurrència, revestí un aspecte força encoratjador.

Sempre ha agradat aquest gènere de música de «lieder» i els socis esperen amb gust en quiscuna ocasió poder novament aplaudir a cantatrius tan lloables com Mercè Plantada i Pilar Rufí.

* * *

El venider concert de l'Associació de Música serà confiat al celebrat «Trio Barcelona» que a ben segur, deixarà satisfets als que tan desinteressadament cuiden per l'educació musical del poble.

A. CROSA

Crònica local

En el presbiteri de la nostra Església Parroquial ha tingut lloc una trobal·la interessantíssima. Es tracte d'un altar format per un gran bloc de pedra picada d'una sola peça sostingut per un sòcol recobert d'antiga rajola catalana amb dibuixos blaus, l'altar, el qual es trobava completament amagat pel fustam que, formant la graderia i taula per a celebrar, constituïa la base de l'altar major, desentonat per complet de l'estil de l'altre part del altar.

Judicant per les primeres dades, l'altar descobert és de construcció molt antiga, probablement d'una època anterior a la restant de l'altar, que data de l'any 1558, i pot ben ésser l'altar primitiu d'aquella església, que es va començar a edificar l'any 1371.

S'ha acordat conservar aquest altar i actualment hom ja pot veure les reformes que s'efectuen baix la direcció artística dels Srs. Oller i Oliver.

Serà, segons sembla un succés de molt comentar.

A més no dubtem que les obres que es portaran a terme per a ranjar el presbiteri seran ben dignes de lloa.

Ha plogut abundantament i els pagesos somriuen satisfets al veure extinguida la plaga de cuques que amenaçava a les cols. També la tramuntana durant uns dies, ens ha obsequiat amb el seu bufar fred i molestós.

Tot i això, el popular Carrer Major als vespres no perd el seu aspecte encisador. El jovent hi rambleja i alguna parella hi destria el seu col·loqui amorós. També, per no ésser menys s'hi parla de l'actualitat en política.

La companyia de teatre Mestres-Querol ha donat una sèrie de representacions que han complagut moltíssim a quants han assistit als espectacles donats al «Teatre Carmen». Començaren amb «La Filla del Mar» popular drama en tres actes del nostre immortal Guimerà. «Lo Ferrer de Tall», d'En Pitarra i «Foc nou» d'Ignasi Iglesias. Adès han posat també en escena «Càstor i Polux» i «Un cop d'estat.»

La justa interpretació emprada per tots els artistes i en lloc preeminent el Sr. Querol i la senyora Mestres, han fet que les vetllades triomfessin amb èxits esclatants.

Aquesta companyia donarà a conèixer «Papá Lebonnard» i «¡Corpus!». Ambdues de fama reconeguda.

A cada representació el teatre s'ha omplert regularment.

També els aficionats palamosins ens honoren amb algunes obres d'inte-

rés i que molt encertadament es posen en escena al «Centre Econòmic.»
Entre altres, «Reixes enfora»

Ha quedat notablement millorat el carrer de Munt amb les reformes que ha sigut objecte. Primerament la construcció de l'edifici del Sr. Josep Figa i després amb el local de «Reunión Familiar».

S'ha començat l'adoquinament del nucli de carrers: Passeig Castelar, Carrer Major, Cervantes i Aixamplis. Afirmem que ens plau moltíssim.

Ço que ens plauria és que es vegés l'arranjament del carrer de la Roda que es troba actualment intransitable, principalment en dies de pluja fa de molt mal circular a aquell indret. I, esperem que l'Ajuntament sabrà preocupar-se'n.

En el «Casino El Port» celebraren un lluit ball de Societat.

Amb subscripció popular s'ha organitzat una ballada de sardanes al Passeig d'Hontòria. Hi assistí nombrosa concurrència.

Al Econòmic Cine, projectàren els interessantíssims films «Els Nibelungs» i «El miracle dels llops». En el mateix saló i debutà *D'Enri* artista que no agradà del tot.

S'ha obert un nou establiment-café a càrrec d'En J. Figueres, al Carrer de l'Allada.

Ancorà en nostre port el magnífic trasatlàntic *Barcelona*, de la Transmediterrànea

Fa dies es trobà mort en són domicili de la Catifa En Josep Caner de 80 anys d'edat el qual vivia sol i sense que tingués ningú de la família a n'aquesta.

En reunió celebrada al Econòmic Cine per els socis de «La Equitativa», presidida per el Delegat Governatiu D. Rafel Maqueira per majoria de vots s'acordà no admetre la dimissió del director de la mateixa don Baldiri Poncejoan.

Ha quedat definitivament instal·lada per els Srs. Bertrán i Cia. una bomba de gasolina al davant dels seus magatzems.

El dia 28 ocorregué una sensible desgràcia. L'auto número 6.130 d'aquesta matrícula topà amb el que porta el correu a Palafrugell perdent aquest la direcció i caiguent al volcar daltabaix d'un terraplè. Resultaren ferits lleument, entre altres En Narcís Suñer i en Domènec Funallet del veí poble de St. Antoni de Calonge. Celebrem que no hagi estat l'accident, tant greu com en els primers moments es cregué.

Comença el dia 30 la novena que l'Associació de Filles de Maria adreça a la seva Patrona la Immaculada Concepció predicant-hi el Rvnt. Zenón Mensa d'Arenys de Mar.

La companyia de ferrocarrils de Palamós a Girona ha llençat una subscripció pública de 3.000 accions per a començar les obres de la linia de Girona a Banyoles.

Tenim referències de que obtindrà un fort èxit.

Ha arribat el turronaire N'Eugeni Verdú qui des de fa molts anys no ha deixat un sol hivern sense venir a Palamós. Benvingut.

L'Escola d'Arts i Oficis d'aquesta, organitza per els dies 15 al 18 de Febrer, una excursió a Paris i Versalles. Es visitaran els museus, entre ells el de guerra, i monuments artístics. El cost total aproximat, inclosos tots els gastos és de unes 150 pesetes. (Segons el canvi del dia 5) Hi han inscrites ja 12 persones. El plaç d'inscripció, fineix amb l'any.

Moviment del Port

Vaixells entrats durant el Mes de Novembre de 1925

Vapors nacionals:

Aldecoa; Guadiaro; Cerbera; Mar del Norte; Cabo Corona; Barcelona; Cabo San Sebastián; Japis. Total, 8.

Vapors estrangers:

Colón, anglés; Alfa, danés; Mont-Everest, francés; Australia, italià; Firland, anglés; Giorgia, italià; Harriet, danés; Vallescuro, italià; Vallescuro, italià, Sandar, norueg. Total, 10.

Velers nacionals:

Joven Paquito; Virgen del Remedio; 2.ª Carmencita; San Rafael; Maria Rosa; Jose-lito. Total, 6.

Velers estrangers:

Carolina M., italià. Total, 1.

Registre Civil

Mes de Novembre

Naixements: Joan Pellicer González, Josep Bou Rocas, Roig Garriga, Palet Cabarrocas, Roig Postoles. Total, 5.

Defuncions: Elisa Schlumpf Speck de 59 anys, Josep Caner Niell de 80 anys, Maria Lloveres Bertrán de 85 anys, Rosa Comas Mora de 72 anys. Total, 4.

Matrimonis: Pompeyo Clivillé Galindo amb Sa gueda Bosch, Ramón Viñas Pou amb Otilia Ragolta Bager, Salvadó Pey Pujadas amb Calamanda Casagrán Llansa, Angel Oliu Serra amb Marina Carreras Santolaris. Total, 4.

Cap de Sant Sebastià—Palafrugell
HOTEL RESTAURANT

DIRIGIT PER
MODEST LLADÓ

En el punt més bell de la Costa Brava. Restaurant al cobert i a la carta.
Còmodes habitacions ☞ Telèfon 1405. Autos turisme a la arribada dels
trens a Palafrugell.

Cuina Econòmica - Bon estat

de conservació - ES VEN

CUINA, 70 cm. llarg; 55 cm. ample; 38 alt. - FORN, 48 cm. llarg; 30 ample.

Es donarà per 120 ptes.

Raó: Major, 26 - Merceria - Palamós

ANÍS DEL TIGRE
EL REI DELS ANISSATS

PROVEU-LO,
SENS DUBTE, ÉS EL MILLOR

ENRICH LLADÓ

ARENYS DE MUNT
(BARCELONA)

Magatzem general d'Edicions i accessoris musicals

Especialitat en Violins antics i artístics . Lloguer de Pianos i altres instruments . Pressupostos per edició i administració de Produccions d'Art. Cordes CÉFALO, de fabricació especial per aquesta Casa.

Magí González Carrer de l' Hospital, 97, 1.er
— Barcelona

REGISTRADA

Rafel CARRERAS

Llauneria i Lampisteria
Instal·lacions per aigua, gas i electricitat.

CARRER BALTIMORE, 69

P A L A M O S

Doctor Ramon Perpiñá Mas

Especialista en malalties dels ulls.
Ex-alumne de les Facultats de Medicina de París i Barcelona.

Hores de visita: De 11 a 1 i de 4 a 6 i hores convingudes. Festius de 10 a 12.

Provença, 185. 1.-2
(Entre Aribau i Universitat)

Fábrica de CURTIDOS

Cordones :: Correas :: Cables y otros
Artículos de Cuero

Toda clase de accesorios para la industria

Ramón Soteras

Ingeniero Industrial

Calle Balmes, 14 = Teléfono, 192.

MATARÓ - (Barcelona)

= Dirección Telegráfica y Telefónica =
MATARÓ - RAMÓN SOTERAS

Disponible

Calle San Vicente

Número 199

2º. interior

V A L E N C I A

Des de 1.er de Febrer

≡ queda obert un ≡

CURS DE FRANCÈS

— PER —

En TEODOR BUISSON

Hores i preus convencionals

CASANOVAS

SASTRE

PALAMOS

Ex-tallador d'importants cases
de Barcelona

TRAJOS ULTIMA CREACIÓ

Gabardines, Impermeables

Especialitat en trajos d'etiqueta
i uniformes civils i militars

Banca BUSQUETS

Ciudadans, 5
Ferrerries velles, 6 Girona

Banc FIGUERES

de BUSQUETS VERGÉS

Monturiol 25
Plaça Pi i Margall, 1

Figueras

VALORS :: CUPONS :: CANVI :: BANCA :: BORSA

Ens encarreguem del estampillat dels Bonos Catalana gas i Electricitat 6 %

LLIURE DE COMISSIÓ

Grans tallers de Fotogravat

OLIVER I HENRICH

Plaça de Letamendi, 27 = Telefon, G. 1104

BARCELONA

FUNDICIÓ Tallers mecànics i elèctrics

Tomás, Solés i C.^{ia} en Cta.

CARRETERA DE BARCELONA, 39 BIS :: GIRONA
Telèfon Urbà n.º 242 Telèfon Interurbà per a conf. n.º 6

Hotel i cafè TRIAS

Situació immi-
llorable, davant
de la mar, de la

estació, del passeig i al costat de l'administració d'automòbils.

▣ Habitacions confortables ▣ Esplèndit saló menjador ▣

MAGNIFICA SALA DE BANYS D'AIGUA DE MAR I DOLÇA

GARAGE

TELEFON, 35

Companyia General de Comerç. S. A.

(ABANS MAGI VIÑALS)

TRANSPORTS I ADUANES

Carrer Cristina, 2

- Barcelona -

TELEFON, 1692

Cases a Port-Bou, Cer-

: bere, Irún i Hendaya:

IMPORTANT

Despatx i Taller de Mecànica Dental de
Francisco Francés

Reconstrucció i reparació de Dentadures artificials.
Dentadures d'or : Treballs de pont : Corones d'or
PREUS MODICS.

Plaça de Wilson, 5. Palamós

EMILI NOYA

INSZAL·LACIONS

per aigua, gas i electricitat

: Reparacions de maquinaria :
Carrer Major

DINERS

PER A DEIXAR O PENDRER
QUANTITATS A PRESTEC
DIRIGIR-SE

al NOTARI d'aquesta vila
HI HAN DUGUES QUANTITATS
PER A COL·LOCAR

Adroher Germans

Telèfon, 212. Apartat, 18.
Telèfon interurbà, 3.

==== GIRONA ====

maquinària elèctrica.
material elèctric

RAMÓN BONET

SANT FELIU DE GUIXOLS

Fabricant de les EXQUISIDES ESPECIALITATS MUNDIALS

Gran licor ESTOMACAL BONET

Anis refinat EL TROMPO

IMPORTACIÓ I EXPORTACIÓ

Primera casa a Espanya d'articles per a l'indústria suro-tapera.

Colonials, Drogues, Ferreteria, Papers pintats, Pro-
ductes químics, Ultramarins. Vins i Licors, etz. etz.

Representant de Caixes i Bàscules :

BAUCHE, de Reims.

PIBERNAT, de Barcelona

EXPORTACIÓ A TOTS ELS PAISOS

CASA FUNDADA EN 1852

Sastreria de Joan Prat

ESPECIALITAT EN UNIFORMES

Ronda de Sant Pere, 7, entressol

:: BARCELONA ::

Moderna Escola de Piano

PROFESSOR: R. CASAS

Plan d'estudis de l'acadèmia Granados de Barcelona. Nova tècnica del Pedal segons el malaguanyat mestre.

CONFERENCIES DE TEORIA HISTORIA DE LA MÚSICA
Lliçons particulars i a domicili.

Maquinària i Articles

PER A LES ARTS
DEL LLBRE

Tipos d'impremta. — Filets de coure. — Papers JOHANNOT Maderamen per a impremta. — Imposicions de ferro i de metall d'impremta. — Numeradors de ma i de platina. — Màquines de cosir amb corxets i fil-ferro rodó i plà sistema GEBLER per a imprentes, Enquadracions i Fàbriques de Caixes de cartró. — Les millors Màquines de cosir amb fil textil sistema EGGER. — Instal·lacions completes d'imprentes. — Màquines noves i RECONSTRUÏDES per a IMPREMTA, LITOGRAFIA I ENQUADRACIÓ.

Rbla. de Catalunya 91
BARCELONA

Casa C. Gorchs i Esteve

Telèfon 3275 A.
Tlgs. 'Artelibro'